

MARDİN İLİ VE İLÇELERİ BANKALARI PARA-KREDİ ARAŞTIRMA RAPORU

Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat, Nisan 2017

I) MUKADDİME

- Bu saha çalışması, Nisan 2017’de Mardin ilindeki ve ilçelerindeki klasik nitelikli kamu ve özel bankalar ve katılım bankalarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Bu araştırma, Mardin İli ve İlçeleri Odalarının/Borsalarının ortak çalışması niteliğindedir.
- Çalışma, Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) İİBF İktisat Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla yürütülmüştür.

II) METODOLOJİ

- Toplamda 12 Banka şubesiyle görüşülmüştür.
- Saha çalışması, yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilmiştir.
- Ankette şu 5 (beş) ana soru klasik tarzda yöneltilmiştir:
 1. Mardin’de bankalar ile sanayiciler/tüccarlar arasındaki ilişkiler hakkında neler düşünüyorsunuz?
 2. Mardin’de bankalar ile sanayiciler ve tüccarlar arasındaki ilişkiler sağlam mıdır?
 3. Mardin’de sanayiciler ve tüccarlar ile yaşadığınız sorunlar nelerdir?
 4. Kredi verirken ne tür bilgiler ve belgeler talep ediyorsunuz?
 5. Mardin’de en fazla kredi verdiğiniz sektörler/faaliyet alanları hangileridir?
- Verilen cevaplar harmanlanarak değerlendirmeye tâbi tutulmuştur. Dolayısıyla cevapların tamamı her banka için geçerli olmayabilir.
- Anket, kapsamı gereği sınırlı olduğundan çok derinliğine analizler yerine durum tespiti yapılarak genel değerlendirmelerde bulunulmuştur.

III) ANKET İÇERİĞİ

Söz konusu beş soruya verilen cevaplar harmanlanarak aşağıda sunulmaktadır:

1) *Mardin’de bankalar ile sanayiciler ve tüccarlar arasındaki ilişkiler hakkında neler düşünüyorsunuz?*

- Bankalar, tüccarın ve sanayicinin olmazsa olmazıdır.
- İyi ve kötü günde firmalarımızın yanındayız.
- İlişkilerin niteliği piyasa şartlarına göre değişmektedir.
- Bankalar arasında rekabet ortamı mevcut olup bu da firmaların lehinedir.
- Yenilenmek ve büyümek isteyen firmalar bankalarla yakın ilişki içindedirler.
- Sanayiciler ve tüccarlarla iyi bir kredi ve mevduat ilişkimiz mevcuttur.

2) *Mardin’de bankalar ile sanayiciler ve tüccarlar arasındaki ilişkiler sağlam mıdır?*

- Mevcut konjonktürde bankalar ve işletmeler (tüccar, sanayici) aynı çatıda yer aldığından ilişkiler sağlam temeldedir.
- Piyasa şartları olumlu ise ilişkiler sağlam, aksi hâlde zayıftır.
- Kredi taksitleri düzenli bir şekilde yatırıldığı takdirde ilişkilerimiz sağlamdır.
- İlişkiler gayet sıkı ve iyidir.

3) *Mardin’de sanayiciler ve tüccarlar ile yaşadığınız sorunlar nelerdir?*

- Kullandırılan kredilerin geri ödenmesinde sorunlar meydana gelmektedir.
- Özellikle takibe düşen kredilerde sorunlar oluşmaktadır.
- Gerekli evrakın temini hususunda sorunlar yaşanmaktadır.
- Bazı dışsal faktörler (iktisadî kriz, güvenlik sorunları vb.) dolayısıyla ödemelerde gecikmeler meydana gelebilmektedir.
- Kamu bankalarına yönelik önyargılar mevcut olup bu çerçevede mesela bunların hantal olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla diğer bankalar daha çok tercih edilebilmektedir.
- Kredi limitleri üstünde borç talep edilebilmektedir.

MARDİN İLİ VE İLÇELERİ BANKALARI PARA-KREDİ ARAŞTIRMA RAPORU

Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat, Nisan 2017

4) Kredi verirken ne tür bilgiler ve belgeler talep ediyorsunuz?

- Firmanın vergi levhası, imza sirküleri ve tescil bilgileri,
- Firma ortaklarının kimlik bilgileri,
- Firmanın malî verileri (bilanço, mizan, kurumlar vergisi beyannamesi vb.),
- Firmanın ve ortaklarının kayıtlı mal varlık bilgileri,
- Firmanın menkul-gayrimenkul bilgileri,
- Firmanın yatırım planı ve kapasite bilgisi,
- Firma hakkında piyasadan elde edilen istihbarat bilgileri,
- SGK ve Bağkur dökümleri,
- Bağlı bulunulan Oda/Borsa bilgileri,
- Devam eden iş sözleşmeleri,
- Firma ortaklarının iş tecrübeleri,
- Hammadde temin maliyeti (yatırım malı/yardımcı malzeme finansmanı için),
- Satışı yapılacak ürünün piyasası hakkında bilgiler,
- Finansmanı talep edilen malın alış-satış vadeleri,
- Çiftçilik belgesi,
- Tapu bilgileri (tarımsal krediler için),
- Hayvan küpe listesi (hayvancılık kredisi için).

5) Mardin'de en fazla kredi verdiğiniz sektörler/faaliyet alanları hangileridir?

- Gıda (un, irmik, bulgur, şehriye, makarna, bakliyat, yem vb.) üretim tesisleri,
- Nakliyat,
- İnşaat (yap-sat ve taahhüt),
- Pazarlama faaliyetleri,
- İhracatçı firmalar (özel tercih sebebi)
- İthalât finansmanı,
- Sulama tesisleri ve ilgili malzemeleri,
- Tarımsal sanayi (üreticiler),
- Tarım sektörü (çiftçiler),
- Hayvancılık faaliyetleri.

4) GENEL DEĞERLENDİRME

- Mardin ilinde ve ilçelerinde faaliyette bulunan bankalar, genel olarak iş âlemi ile yakın ilişki içerisindedir.
- Bankalar, tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde faaliyette bulunan hemen bütün işletmelere fon temin etmektedirler.
- Talep edilen bilgiler-belgeler bankadan bankaya değişiklik arz edebilmektedir. Ayrıca, kredi niteliğine göre özel bilgi-belge talebinde de bulunulabilmektedir.
- Normal şartlarda kredilere ilişkin bürokratik işlemler yani talep edilen bilgiler-belgeler ne kadar sade olursa o kadar iyidir. Fakat genel ülke ve dünya iktisadî konjonktürüne bağlı olarak bunlar artış-azalış gösterebilmektedir.
- Bununla beraber, iş âlemi de bilgi-belge temininde bazen ihmalkâr davranabilmektedir ki bu da bankalar açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Özellikle eksik bilgiler-belgeler, kredilere asıl onayı veren banka genel müdürlükleriyle sorunlara (kredi talep reddi, tehiri vb.) yol açabilmektedir.
- Tabii, genel olarak Mardin'de iş âlemi, kredilerine sadıktır. Ancak, birtakım içsel-dışsal faktörler dolayısıyla sorunlar da yaşanmıyor değildir.
- Mardin bankaları; genel manada tüccar, sanayici ve çiftçi kesimiyle iyi ilişkiler geliştirilmesi ve işbirliğinin uygun tarzda sürdürülmesi hususunda hemfikirdir.